

Womhaj Bóh!

Cišto 25.
23. junija.

Lětnik 5.
1895.

Serbiske njedzelske kopjenka.

Wudawaju so kóždy sobotu w Smolerjez knihciziscezerni w Budyschinje a šu tam dostacž sa šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np.

2. njedzelu po šwj. Trojizy.

Jap. št. 3, 6: Eslěboro a stoto ja nimam.

Takle je šwj. Pětr tamnemu khromemu wotmolwit, kiž psched rjanymi wrotami templa ležo šwojej ruzy napšecžo Pětrej a Janej wupschestrje, jako chzyschtaj tamnaj do templa dóńcž, šo pomodlicž, pschetož wón šebi myšlesche, šo wot njeju nětajki pjenježny dar do ruki dostanje. Ale Pětr jemu praji: „Eslěbro a stoto ja nimam. Šchtož pak mam, to cži dam: W mjenje Jesom Khrysta stan a khodž!“

Takle bu tón khromy na jene dobo strowy a czerstwy, móžesche stancyž a khodžicž. —

Rune tajke džiwy šo drje dženka wjazy nješanu, ša to pak šo druhe wjetsche stanu. Nasch šbóžnik chze naš na duschi wustrowicž. Šchtož je jeno po cžele strowy, na duschi pak niz, tajkemu jeho najwjetsche šbože pobrachuje. Š wotfel pak pomoz ša šwoju sšhorjenu duschu dostanjesch?

Š wjele kšhesčizjanami tak steji, šo maja drje pschi šebi šlěboro a stoto, — wěru a lubosčž pak we šebi žanu nimaja, duž tajku tež nikomu žanu dacž njemóža.

Šdžež pak šu tajzy kšhesčizjenjo, kiž maja we šebi teho šameho Božeho Ducha, kajtehož mějeschtaj Pětr a Jan, a kiž šo runje tak šwěru modlicž khodža, kaž wonaj, tajzy směja we šebi tu móž druhich wožiwicž a jim rjane žohnowanje pschinjesčž, kajtež nasch š rowa stanjeny šbóžnik šwojim wěrzajym špochi dawa.

Tamny proscher pschi templownych durjach bě jara pomozny potrebnny. Šdže pak bylo na šwěcže žang město,

a šdže byt žadyn cžlowjek, kiž by našeho šbóžnikowu pomoz njepotrjebał? Š wjetscha ludžo šwoju nusu nje- cžuja, ša to pak maja ju cžim hóršchu na wutrobje. Duž dyrbi naš Bóh se šwojej milosčžu pschińcž na nju pokasacž, šo móhli tajzy, tule šwoju nusu pšnacž a šacžucž.

Kaž Pětr tamnemu rjekny: „Pohladaž na naju!“ tak dyrbi šo hišcže dženka tajkim ludžom do woczow prajicž: „Pohladaž na tych, kiž w mjenje Jesom Khrysta k tebi pschińdu. Daj šo do přědka powucžicž, šchto twojeho šbóžnikowe mjeno šamóže a kajku ma wone we šebi móž, pschetož šobu š nim nam Bóh wscho šbože a wschu šbóžnosčž dawa.“

Š mozu tuteho mjena bu tamny khromy wustrowjeny, šo móžesche štakacž a Boha khwalicž a wokolo khodžicž tak, šo šo wschitzy na tym šepodžiwachu.

Pětr a Jan tón džiwy šamoj wot šo dokonjałoj nještaj, ale našch luby Knjes bě jón psches njeju dokonjał. Tutón něhduschi khromy bu š tym khodžaty šwědč ša to, šo mamy tu nětke Jesuškome šłowo a jeho šwjate mjeno, a šo wón nam š nim wscho šbože a wschu šbóžnosčž dawa.

Wotewt kóždy šwojej dotal šasparnej woczji, pšnaj a hladaž, kajke džiwy je našch Knjes wot tamneho japoschtolskeho cžaka šem dokonjał; kajka njepscheměrna cžrjoda cžlowjekow je šo wottal k Bohu wrócžika, kajku dobrotu a lubosčž šu wschitzy tajzy druhim wopokasowali, w kajtej wěrije a šwěrije šu wobštajnje šawostali. Čhzyli šo my šami njedacž wot Božeho Šsyna k jeho njebjestemu Wótzež šczahnyčž? Njech tola radšcho kóždy šwjatemu

Duchej byhlo shtujuje, so mohl ton w jeho wutrobje sa-
wostacz, po tym smjeje tajki i teho tez nutska we febi
Jesurowu moz a bylnoscz. Po tym smjeje pak tez swoj
mer a dobry pokoj, swoje wjebele, hdyz je Boha doposnal.
Kozdy tajki budze potom sa drubich prawe zime zorko,
i kajtehoz so sa nich zohnowanje a zimjenje wuzorli.
Khwalene budz sboznyczynjate Jesurowe mjeno! Njech
byli jo wschitzu dojesnali a jeho moz s kami na febi
wozimjenu wohladali.

Anjeze Jesu, twoje swjate mjeno je sa nas, shto
bylny hrod a twjerdzina. S nim by ty khromych a
khorych wustrowil, twoje mjeno je, shto wulata zalba.
Na tebe a na moz twojeho mjena so wschitzu spuszczamy.
Spozcz, so bychmy jo wschitzu sefnali, jo febi wysofo
wazili, i jeho mozneju pomozu na swecze khodzili a zenje
njewoflabili. Samjen.

**Wernosc biblye, sakitana pscheczivo jeje
njepsheczalam.**

(Pofraczowanie.)

Narod Jesurowy.

Tez na Jesurowym narodze netosti njepsheczaljo postorka
namakaja. Luk. 1. 2. Mat. 1. My pak so i tymi wuczonymi,
kotsiz su so i tym praschenjom dokladnje sanoschowali, teho twjerdze
dzierzimy, so je so Jesurowy narod tak stal, kajki so wopisuje.
Ale my tez wemy, so tu zune potajnstwo lezi, kotrez so na
torhoszczu swawneho zimjenja njehodzi. Kaz zuna a lubosna nam,
kiz my werymy, historija dzimneho naroda Anjesoweho je, tola
wera do „Syna Bozeho“ piches nju njenastawa, ale piches
wozobu a slowo teho Anjesa, piches jeho sboznifikowski skutk.
Chze-li pak shto pscheczivo temu rzecz, my i wjebelej nadziuju
wotmolwimy, shto kleponarodzenny farysejskim snapscheczivi, Jan. 9,
30—38. Woni prajachu: My njewemy, i wotkal ton je. Na to
won wotmolwi: „To je wschat dzimna woz, so wy njewecze,
i wotkal won je; a won je mojej woczki wotewril! Sdy by
ton njebyl wot Boha, won by niczo njemohl czinicz.“ —

Kajka moz wot powyscheneho Jesura na jeho wozadu pichi
ipoczatku wutihadza, wopisuja
japoshcholiske skutki.

Tez pscheczivo tutym kniham je so wjele rzeczalo a pisalo.
So pak by so nictlo satraschicz njedal, ale so by stroschnje moznu
powjecz wo prenim rozschrjenju mizionistwa bjes pohanamami (tez
do Europiskeje 16.) czital, tu swedczenje muza podamy, kotrehoz
nahladnojcz w wedomnoszczach je wulka. Won njeje theologa, ale
bjes dwela jedyn i najwjetszych starozitnoszczerjow, profesor Kurzius
w Barlinje. W akademiji wedomnoszczow w Barlinje mejesche
psched krotkim pschednoschf wo wopyczu Pawolowym w Athenje
w japoshcholiskich skutkach wopisany: „To je wazny wotdzal (won
wulozowasche) w historiji czlowjestwa, kotrehoz prawe wazjenje dyrbi
rzczejpytnika, stawisnarja a theologa sajamacz. Shtoz da powjecz
japoshcholiskich skutkow prawje na so skutkowacz, so teho saczichczu
smynycz njemoz, so so ton podawil wot wobuwwedka tak wopisuje,
kaz je so wopravdze mel: „W tych 16 shtucznych tekstach je tajka
poknoscz historiskeho materiala, to je wschitko tak zime a rasne; to
njejhu hole slowa, kajtez tam namakajch, hdzez shto wumyshlenu
historiju pschednoschuje. A tez ani myshlicz njeje, i kajkim wot-
myshlom dyrbajala so ta historija wumyshlicz. Meszczaniske torhoszczu
w Athenje je swetne jewischczo, hdzez mejesche kozda nowa wuczba
pruhowanje wobstacz. Athen besche pschede wschem to mesto, hdzez
roszczezowanja wo wyschschej wernosczi powschitkownje ludzi sajimo-
wachu. Tcho dla czimjesche Pawol tu kaz Sokrates, so by dzen
wote dnja i tymi, kotrych by setkal, so do rczow dal. Tak so
torhoszczu po nezim i pohlucharjami napjelni a ezi mudri w Athenje
so wabjeni saczuchu so i zuyim wuczeryjom mudroszczu mericz. So
bychu swoju wczupnoscz ipokojili, zadaja dljische wuprajene wot
Pawola a pytaju woczakanej rczu wjetschu waznoscz dacz. Piches
to so meszczanisku wyschnoscz tam pscheprosha.“ Profesor K.
hischczu wo swontownym teho podawka dokladnischo rczesche.
Skoneznie won swoje pschewwedczenje wupraji, so ton, kotryz
historisku waznoscz powjescze wo Pawolowym predowanju
preje, jene najwaznischich kopjenkow i historije czlowjestwa

wutorhnje. Tak so wernosczi swjateho pisma piches posnacze
wuczenny wobtruczije.“

Tak rczu profesor Kurzius w swojim pschednoschku, wy pak,
lubi czitarjo, chyli po tym rozsudzicz, hacz je „njesdzelanane a
klupe“ biblyskim historijam mericz.

(Pofraczowanie.)

Samjenitu wobraš w mesczu Lübecku.

(Pofraczowanie.)

Wbohi muž drje wojowasche netotry czas pscheczivo tutemu
wabjazemu hlofej. Ale won so njemodlesche: Njemjedz nas do
ipytowanja! Tcho dla bywasche jeho napschecziwjenje flabsche.
Njespscheczil jeho dusche dyrbjeiche dobycz. Pschekupz so wrbczi
i zyrkwe do swojeho doma a pyta wsche mozne klucze hromadze.
Won woimje swoju latarnju, klesche, hamor a bochor a khwata
saso do wotewrjeneje zyrkwe. Tu so shtowa w czemnym kucziku
a czaka na wjeczornu hodzinu. Wone so czmi. Zyrkwine durje
so samku. Njesbozowny pak czaka hischczu hodzinu po druhej,
hacz do poknoszy. Wontach na drohy je wscho woczichlo. W domach
kolo wokolo su wsche sweczy wuhasnjene. Czicho a czma je tez
w wulkej zyrkwi. Wjesboznny njestut moze so netko sapoczecz.
Pschekupz sasweczzi swoju latarnju a pschiblizi so k woltarzej; won
ipyta wsche wobupschinjesene klucze, a hlaj, jedyn wotamkne. Won
wotewri Bozi kaschcz, wulka suma lezi w Bozim kaschczu.

Ta nochzu wschat ju kramycz, ale jenoz febi pozczicz. S tutymi
myshlemi ipokoji njesbozowny muž swoje wozuczene swedomje.
Won woimje wsche pjenjeju won, kiczi je a napiza febi sumu.
Skoneznie je kaschcz wuprosdnjeny a pschekupz khwata je swojej
czezu domoj. Semu je netko wopravdze sa dolhe czasy pomhane.
Dohl po drubim, kiz wot njeho zadaja, moze won saplacicz a
mobschen njeje hischczu prosdna. Won moze hischczu ipokojne
netotre njedzele woczakacz, shto je so i jeho kodzemi stalo. Moze
won wopravdze pokojne woczakacz? Ne, pokojny njemoze won
bycz. W jeho swedomnu besche czerm, kiz njemurje, so pali
wohen, kiz njehasuje. Ty by paduch, rubjeznik! to je zalosne
slowo, kotrez won wodnujo a w nozy fljischeje. Nidze nje-
namaka won mer a pokoj sa swoju duschu. Nidze so njemoze
psched swojim swedomnijom, kiz jeho wobikorzuje, shtowacz. Won
wokolo bludzi. W samlutokezi njemoze won to wudzerezcz, tam
czwiluja jeho myshle, kiz bjes zobu so wobikorzuja a so samolwjeja.
W towarstwje tez zaneho pokoja nima. Semu je, kaz so by kozdy
czlowjel jeho kbozcz wjedzal a tola nictlo njewo, shto je so
w tamnej nozy stalo. Nictlo njemoze to na kaschczu iposnacz, so
je wotewrjeny a wobkranjeny. Halle na nowo leto, hdyz so
Bozi kaschcz wotewri a hdyz by khetro prosdnny byl, pschindze tole
paduchstwo na swetlo. Ale hacz do noweho leta su hischczu tri
mehazy a sa tutou czas moze so wjele pschemenicz.

Kas bezzi njesbozowny pschekupz w swojej stwi. Duž pschindze
jedyn jeho piharjow i wjeschym woblicjom k njemu do jstwy a
powjeda jemu, so su tri i jeho woczakanych kudzow do pschistawa
i wjele drohimi tworami pschijete. Pschekupz, kiz be hizzo wschu
nadziuju spuschezil, njedoweri swojimaj wuschomaj, jako tu wjebele
powjecz fljichi. Won khwata do pschistawa. Wopravdze! Tam
su jeho wulke rjane kozde runje dojete. Tcho wutroba wyska
psched njewurjekliwym wjebele. Wscha nusa ma netk swoj tonz.
Twory so wunoscha, ludzo pschindu, kiz febi kupuja a sa krotki
czas ma won swoje kaschczu saso pokne pjenješ. Won je netko
saso najbohaczischi muž w starym mesczu Lübecku.

Pschekupz njepomni, shto je febi w tamnej czuwowej a za-
lostnej nozy flubil. Won da shtyrjom mužam pschidcz. Won
wotkliczi tšizeczzi ras sumu, kotruz je tehdy i Bozeho kaschczu won
wsal. Won chze i bohatej meru saso derje czinicz, shto je tehdy
sle czinil. Ta wulka suma so do wulkeho kaschczu hynje, muzojo
wosmu jon na swoje ramjenja a dzeja s nim psches drohi mesta
Lübecka. Sady nich dze bohaty pschekupz. Ludzo so dziwaja,
hdyz tuton czas wohladaja. Hdze njebeja tak wjele pjenješ? tak
so kozdy prajcha. Lud dze zobu. Czim dale pschindze, czim
wjetscha bywa czjoda. Skoneznie steji pschekupz se swojimi psche-
wodzerjemi psched zyrkwinskimi durjami. Muzojo njeku pjenjeju
do zyrkwe a staja je tam psched Bozim kaschczom dele. Lud je
hacz do Bozeho doma stupil a napjelni wsche runy. Nimo
woltarja dze bohaty pschekupz a pschistupi k Bozemu kaschczu a da
wsche pjenjeju do njeho bypacz. Potom wrbczi so pschekupz
i mužemi saso do swojeho doma. Na puczju pschewodzi jeho

